

NOTAT

2. februar 2012

/ph-erst

Høringsnotat vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om detailsalg fra butikker m.v.

1. Baggrund og indhold

Formålet med lovforslaget er at skabe større fleksibilitet i lov om detailsalg fra butikker m.v. ved at give mulighed for, at butikkerne i forbindelse med omfattende enkeltarrangementer af helt særlig karakter vil kunne få tilladelse til at foretage detailsalg på en helligdag. Derved bliver der skabt mulighed for en øget vækst og omsætning også i de lokale samfund.

Efter den foreslåede lovbestemmelse kan Erhvervsstyrelsen efter indstilling fra kommunalbestyrelsen tillade, at bestemmelsen om lukketider kan fraviges ved ganske særlige lejligheder. Der skal være tale om meget omfattende enkeltarrangementer, typisk af international eller tilsvarende karakter, og ofte med deltagelse af danske og udenlandske organisationer. Der skal således være tale om arrangementer af officiel karakter. For at sikre, at betingelserne for dispensation er opfyldt, træffer Erhvervsstyrelsen afgørelse efter indstilling fra kommunalbestyrelsen. Styrelsens afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Den foreslåede bestemmelse svarer til den dispensationsbestemmelse, der tidligere indgik i loven, og som blev ophævet i 2005. Det forslås, at bestemmelsen træder i kraft den 1. maj 2012. Udkast til lovforslaget blev sendt i høring den 11. januar 2012 hos en række erhvervsorganisationer, virksomheder og offentlige myndigheder med høringsfrist til den 31. januar 2012.

Der er modtaget svar fra 28 organisationer, virksomheder og myndigheder, hvoraf 12 har svaret, at de ikke har bemærkninger til forslaget. 16 organisationer mv. har haft bemærkninger til forslaget. I vedlagte høringsliste, jf. bilag 1, er det anført, hvilke organisationer mv. lovforslaget har været sendt til.

2. Sammenfatning

Næsten alle, som har afgivet høringssvar, har tilkendegivet, at de støtter lovforslaget eller ikke har bemærkninger til forslaget. HK Handel og CEPOS er dog kritiske overfor lovforslaget. HK Handel ønsker således slet ikke forslaget gennemført, mens CEPOS mener, at lov om detailsalg fra butikker m.v. bør afskaffes helt.

Høringssvarene med kommentarer vil nedenfor blive kommenteret nærmere med udgangspunkt i følgende overordnede opdeling:

- Generelle holdninger til lovforslaget
- Kriterierne for tilladelse
- Øvrige kommentarer

3. Høringssvarenes kommentarer

3.1. Generelle holdninger til lovforslaget

Næsten alle de organisationer mv., som har kommentarer til lovforslaget, har tilkendegivet, at de støtter forslaget eller ikke har indvendinger herimod. Det drejer sig således om: Danmarks Sportshandlerforening, Sport Event Danmark, Danmarks Idræts-Forbund, Horesta, Forbrugerrådet, KL, Bager- og Konditormestre i Danmark, Håndværksrådet, DI, De Samvirkende Købmænd, Danske Regioner, Dansk Detail, Københavns City Center og Bryggeriforeningen.

HK Handel anfører i deres høringssvar, at de ansatte i butiksbranchen i forvejen går en svær tid i møde med de sidst foretagne liberaliseringer, som gør det endnu sværere for de butiksansatte at forene familieliv og arbejdsliv. Derfor mener de ikke, at der er behov for yderligere fleksibilitet. HK Handel tager kraftig afstand fra lovforslaget.

CEPOS anbefaler i deres høringssvar, at lukkeloven afskaffes i sin helhed, da den foreslåede dispensationsregel reelt er en symptombehandling i stedet for en årsagsbehandling. Med de nye lukkelovsregler, som træder i kraft til oktober 2012, er der principielt ikke behov for at opretholde den sidste rest af regulering, som er tilbage i loven.

Kommentar

På baggrund af de afgivne høringssvar, må det konkluderes, at der generelt er opbakning til lovforslaget.

Med hensyn til det af HK Handel fremførte, skal det anføres, at der er behov for en yderligere fleksibilitet i loven, bl.a. fordi turister og tilskuere ellers kan blive mødt af lukkede butikker ved et meget stort og omfattende kulturarrangement, som foregår på en helligdag. Det er ikke det rigtige billede at give af en by ved et sådant arrangement. Med ændringen bliver der ikke givet "carte blanche" til, at man kan få tilladelse til helligdagsåbent ved mere almindelige festligheder, som fx hvis der er tale om en byfest eller åbning af et nyt indkøbscenter mv. Der skal derimod være tale om meget omfattende enkeltarrangementer, typisk af international eller tilsvarende karakter, og ofte med deltagelse af danske og udenlandske organisationer. Der skal således være tale om arrangementer af officiel karakter.

Med hensyn til det af CEPOS fremførte, skal det anføres, at lov om detailsalg fra butikker m.v. blev grundlæggende revideret i 2010, hvor der blev indgået forlig om, hvordan loven skulle se ud både på kort sigt og

lidt længere sigt. Der vurderes ikke at være grundlag for at ændre herpå udover den foreslåede ændring.

3.2. Kriterierne for tilladelse

Flere af de høringsparter, som har anført, at de støtter eller ikke har indvendinger imod den foreslåede lovbestemmelse, har tilkendegivet, at det er under forudsætning af, at administrationen af bestemmelsen sker som under den tidligere, tilsvarende bestemmelse, som blev ophævet i 2005 (dvs. som beskrevet i lovforslaget). Det gælder således Danmarks Sports-handlerforening, Bager- og Konditormestre i Danmark, Håndværksrådet og De Samvirkende Købmænd. Tilsvarende anfører Nærbutikkernes Landsforening, at det er vigtigt, at der kun gives dispensation i tilfælde som beskrevet.

I modsætning hertil anbefaler Sport Event Danmark og Danmarks Idræts-Forbund, at ”enkeltarrangementer” blødes op, sådan at der kan tages højde for en situation, hvor en stor event afholdes fx hvert 4. år i en by. Et andet eksempel kunne være, at en stor og omfattende international event afholdes hvert år i Danmark, men går på skift mellem en række danske byer, hvorved eventen måske kommer tilbage til den samme by hvert 8 år.

Tilsvarende opfordrer Horesta til, at dispensationsmuligheden administreres så enkelt og hurtigt som muligt, og at der udvises betydelig imødekommethed overfor de ansøgninger, som modtages.

Enkelte organisationer mv. er inde på, at der mangler mere faste kriterier for, hvornår der kan gives tilladelse efter den foreslåede bestemmelse.

KL anbefaler således, at der defineres nogle faste kriterier for, hvornår en dispensation er mulig, således at kommunerne kan tilrettelægge deres strategier herefter. Som lovforslaget ligger nu, vil det i praksis betyde, at der ydes dispensation baseret på et skøn. KL ser en vis risiko for, at lovændringen i praksis kun vil have betydning for hovedstadsområdet.

HK Handel bemærker i deres høringssvar, at det ikke er klart, hvordan ”omfattende enkeltarrangementer” eller ”arrangementer af officiel karakter” skal forstås. De spørger bl.a. til, om der kan søges dispensation, når der afholdes internationale kongresser/konferencer eller i forbindelse med store rockkoncerter.

Kommentar

Det fremgår af de afgivne høringssvar, at der er forskellige holdninger til, hvordan kriterierne skal være for en tilladelse efter den foreslåede lovbestemmelse. En større gruppe synes dog at være enige om, at bestemmelsen skal administreres ligesom den dispensationsbestemmelse, der tidligere indgik i loven, og som blev ophævet i 2005.

Af lovforslaget fremgår det, at den foreslåede bestemmelse svarer til den dispensationsbestemmelse, der tidligere indgik i loven, og som blev ophævet i 2005. Der er således med forslaget lagt op til, at administrationen af den foreslåede bestemmelse skal ske på samme måde som under den tidligere bestemmelse. Der vurderes ikke at være nogen grund til at ændre herpå, idet det alene har været hensigten at sikre en fleksibilitet i loven ved meget omfattende enkeltarrangementer af officiel karakter, som foregår på helligdage. Hovedreglen i loven skal således stadig være, at der ikke må ske detailsalg på helligdage. Inden for disse rammer vil dispensationsmuligheden naturligvis blive administreret så enkelt og hurtigt som muligt, jf. Hørestas kommentar.

Med hensyn til det af Sport Event Danmark og Danmarks Idræts-Forbund anførte, vurderes den førstnævnte situation – at en stor event afholdes f.eks. hvert 4. år i en by – godt at kunne medføre en dispensation efter den foreslåede bestemmelse, hvis betingelserne om, at det skal være et meget omfattende arrangement af officiel karakter mv., i øvrigt er opfyldt. Med hensyn til den anden nævnte situation – at en stor og omfattende international event afholdes hvert år i Danmark, men går på skift mellem en række danske byer, hvorved eventen måske kommer tilbage til den samme by hvert 8. år – vil udgangspunktet være, at der er tale om en årlig tilbagevendende begivenhed, som efter den foreslåede bestemmelse ikke vil kunne få en dispensation. Hvis et arrangement et enkelt år adskiller sig i væsentlig grad fra øvrige års arrangementer – og betingelserne i øvrigt er opfyldt – kan det dog ikke udelukkes, at der i så fald vil kunne gives en dispensation dette år.

Med hensyn til det af KL og HK Handel anførte, vurderes det ikke som hensigtsmæssigt med mere faste kriterier for, hvornår en tilladelse kan gives efter den foreslåede bestemmelse. Vurderingen af, om en dispensation skal gives, må nødvendigvis bero på et skøn ud fra nogle overordnede kriterier, idet bestemmelsen ellers ikke får den fleksibilitet, som er nødvendigt ved vurderingen af, hvorvidt der er tale om et tilstrækkeligt omfattende enkeltarrangement af officiel karakter. Med hensyn til det af KL anførte om, at de ser en vis risiko for, at lovændringen i praksis kun vil have betydning for hovedstadsområdet, henledes opmærksomheden på det nævnte eksempel i lovforslagets bemærkninger, som foregik på Bornholm. Af fremtidige begivenheder udenfor hovedstadsområdet som – afhængig af en nærmere vurdering – måske kan komme i betragtning til en dispensation, kan nævnes cykelløbet Giro d'Italia, som kommer til Herning i maj måned. Generelt vurderes den foreslåede lovbestemmelse ikke kun at få betydning for hovedstadsområdet.

3.3. Øvrige kommentarer

3.3.1. Øget konkurrence

Nærbutikkernes Landsforening har den indvending, at lovforslaget kan betyde en øget konkurrence for de butikker, der allerede må holde åbent på helligdage.

Kommentar

Det er korrekt, at for butikker, der allerede må holde åbent på helligdage, kan lovforslaget betyde øget konkurrence. Dette fremgår også af forslagens bemærkninger. Det skal dog bemærkes, at dispensationen kun kan komme på tale ved ganske særlige lejligheder.

3.3.2. Ønske om krav til, hvornår afgørelse skal være truffet

HK Handel finder det kritisabelt, at der ingen krav er til, hvornår kommunalbestyrelsen skal søge om dispensation som følge af ”en ganske særlig lejlighed”. De ansatte har krav på i lang tid forude at vide, hvis de skal opgive deres tid med familien på helligdagene. Dermed bør der også være krav til, hvornår Erhvervsstyrelsen skal have truffet beslutning, fx senest ½ år før arrangementets afholdelse.

Kommentar

Umiddelbart vurderes det at måtte være et forhold mellem arbejdstager og arbejdsgiver hvor lang tid før, arbejde på et bestemt tidspunkt skal varsles. Det vurderes ikke som hensigtsmæssigt at lovgive indirekte herom i lov om detailsalg fra butikker m.v.

3.3.3. Ønske om at daginstitutioner skal holde åbent

HK Handel foreslår, at det bliver et klart og entydigt krav for at godkende dispensationsansøgninger, at den pågældende kommunalbestyrelse i ansøgningen giver løfte om, at daginstitutionerne holder åbent på de dage, som dispensationsansøgningen drejer sig om.

Kommentar

Selvom daginstitutionerne ikke holder åbent, arbejder butiksansatte i forvejen på søndage og helligdage (fx ansatte i mindre dagligvarebutikker), ligesom andre personalegrupper gør det (fx restaurations-ansatte og buschauffører). Det vil derfor ikke være proportionalt at stille krav om, at daginstitutioner skal holde åbent i denne sammenhæng, og det vurderes ikke som hensigtsmæssigt at lovgive indirekte herom i lov om detailsalg fra butikker m.v.

Høringsliste

Advokatrådet,
Arbejdsgiverforeningen Konditorer,
Bager- og Konditormestre i Danmark,
Bagere og chokolademagere,
Benzinforhandlernes Fællesrepræsentation,
Beskæftigelsesministeriet,
Bryggeriforeningen,
Coop Danmark A/S,
DLF Dagligvareleverandørerne,
Danmarks Aktive Forbrugere,
Danmarks Fiskehandlere,
Danmarks Fotohandlerforening,
Danmarks Optikerforening,
Danmarks Restauranter og Caféer,
Danmarks Sportshandlerforening,
Dansk Arbejdsgiverforening,
Dansk Detail,
Dansk Erhverv,
Dansk Landbrug,
Dansk Landbrugsrådgivning – Landscentret,
Dansk Supermarked A/S,
Danske Advokater
Danske Cykelhandlere,
Danske Guldsmede og Urmagere,
Danske Helsekostforretningers Brancheforening,
Danske Regioner,
Danske Slagtemestres Landsforening,
De Samvirkende Købmænd,
Den Danske Boghandlerforening,
Den Danske Dommerforening,
DI - Organisation for Erhvervslivet,
Dommerfuldmægtigforeningen,
Energi- og Olieforum
Finansministeriet,
Forbrugerrådet,
FSR – danske revisorer,
Foreningen Danske Revisorer,
Forsvarsministeriet,
Frederiksberg Kommune,
Helsebranchens Leverandørforening,
HK-Handel,
HORESTA,
Håndværksrådet,
Justitsministeriet,
Klima, Energi- og Byggeministeriet,
Kommunernes Landsforening,
Kulturministeriet,

Københavns City Center,
Københavns Kommune,
Københavns Politi,
Landbrug & Fødevarer
Landbrugets Rådgivningscenter,
Landdistrikternes Fællesråd,
Landsorganisationen af Danmarks Detailfiskehandlere,
Landsorganisationen i Danmark,
Ligestillings- og Kirkeministeriet,
Materialistforeningen,
Miljøministeriet,
Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter,
Ministeriet for Børn og Undervisning,
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående uddannelser,
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri,
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse,
Nærbutikkernes Landsforening,
Politidirektøren i København,
Politidirektørforeningen,
Rigsadvokaten,
Rigspolitichefen afdeling E,
Skatteministeriet,
Social- og Integrationsministeriet,
Transportministeriet,
Udenrigsministeriet,
Serviceforbundet – Urmagerne og Optikerne,
Økonomi- og Indenrigsministeriet.